

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران
گروه پاسخ به سوالات سلامت عمومی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

عنوان:

آزمایش‌های ضروری قبل از بارداری و اهمیت آن‌ها

نتیجه‌گیری:

آزمایشات قبل از بارداری نقش حیاتی در تضمین سلامت مادر و نوزاد دارند. انجام این آزمایش‌ها به زوجها کمک می‌کند تا با آگاهی و آمادگی بیشتر وارد دوران بارداری شوند و خطرات احتمالی را به حداقل برسانند. در این گزاره برگ به اهم این آزمایش‌ها اشاره شده است.

متن بررسی:

آمادگی برای بارداری یکی از مهم‌ترین مراحل در حفظ سلامت مادر و جنین است. انجام آزمایشات قبل از بارداری به شناسایی مشکلات احتمالی کمک می‌کند و از بروز عوارض جدی در دوران بارداری پیشگیری می‌نماید.

این آزمایش‌ها معمولاً تحت عنوان مراقبت‌های پیش از بارداری (Preconception Care) شناخته می‌شوند.

۸ اهمیت آزمایشات قبل از بارداری: سازمان‌های جهانی مانند سازمان جهانی بهداشت بر انجام این بررسی‌ها پیش از اقدام به بارداری تأکید دارند. هدف اصلی این آزمایش‌ها عبارتند از:

- ارزیابی وضعیت سلامت عمومی مادر
- شناسایی بیماری‌های پنهان
- پیشگیری از انتقال بیماری‌ها به جنین
- کاهش خطر عوارض بارداری مانند سقط یا ناهنجاری‌های مادرزادی (۲۹).

۹ انواع آزمایشات قبل از بارداری

۱) آزمایش خون کامل (CBC): برای بررسی کم‌خونی، عفونت‌ها و وضعیت کلی سلول‌های خونی درخواست می‌شود.

۲) تعیین گروه خونی و Rh: بررسی ناسازگاری Rh بین مادر و جنین که می‌تواند باعث مشکلات جدی شود.

۳) آزمایش قند خون ناشتا: برای تشخیص دیابت یا پیش‌دیابت که ممکن است بر رشد جنین تأثیر بگذارد.

۴) بررسی عملکرد تیروئید: اختلالات تیروئیدی می‌توانند باعث ناباروری یا مشکلات رشد جنین شوند.

۵) آزمایش بیماری‌های عفونی: بررسی سطح آنتی بادی HIV، آنتی بادی هپاتیت B و C و بیماری‌های منتقله از راه جنسی VDRL در افرادی که دارای رفتارهای پرخطر هستند. این بیماری‌ها در صورت تشخیص زودهنگام قابل کنترل هستند.

۶) بررسی ایمنی نسبت به سرخجه (در صورت لزوم براساس شرح حال فرد): اگر بدن ایمنی کافی نداشته باشد، واکسیناسیون قبل از بارداری توصیه می‌شود.

۷) آزمایش کامل ادرار و کشت ادرار: برای بررسی عفونت‌های ادراری و مشکلات کلیوی لازم است.

۸) آزمایش سطح (BUN) در خون: برای بررسی میزان نیتروژن اوره خون تجویز می‌شود. سطح غیر طبیعی این ماده سلامتی کلیه را تهدید می‌کند.

۹) آزمایش سطح Creatinin در خون: بررسی سطح کراتین و کراتینین در آزمایش خون به پزشکان کمک می‌کند تا هم وضعیت عملکرد کلیه‌ها و هم شرایط متابولیسم عضلات را بسنجند. تفسیر درست نتایج این آزمایش‌ها برای پیشگیری، تشخیص و مدیریت بیماری‌های کلیوی و عضلانی اهمیت زیادی دارد (۱).

۱۰) غربالگری ژنتیکی

● در صورت سابقه خانوادگی بیماری‌های ژنتیکی مشاوره ژنتیکی قبل از بارداری برای بیماری‌هایی مانند تالاسمی یا فیبروز کیستیک و دیگر بیماری‌ها اهمیت زیادی دارد (۳۱ و ۳۲).

اقدامات تکمیلی قبل از بارداری:

مجموعه اقدامات دیگری نیز باید قبل از بارداری انجام شود که شامل موارد زیر است:

- مصرف اسید فولیک برای پیشگیری از ناهنجاری‌های جنینی
- بررسی داروهای مصرفی
- اصلاح سبک زندگی: تغذیه سالم، ترک سیگار و الکل از جمله این موارد است.
- رسیدن به وزن مناسب نیز از موارد قابل توجه قبل از بارداری است.
- معاینه دهان و دندان
- بررسی سلامت روان (۲۰۱).

منابع:

1. برنامه کشوری مادری ایمن: مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران
2. World Health Organization. Preconception care guidelines
3. Centers for Disease Control and Prevention. Prepregnancy health care
4. American College of Obstetricians and Gynecologists. Preconception counseling recommendations

گزاره‌برگ‌های حاضر توسط مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران تهیه شده و کلیه حقوق معنوی آن محفوظ است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به‌کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت و جامعه در سطح ملی ایجاد شده است. مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به‌کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت، مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات بپردازد. از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

این مؤسسه در راستای انجام وظایف سازمانی و همچنین مسئولیت اجتماعی خود با رصد مداوم اخبار و اطلاعات نامعتبر حوزه سلامت در سطح جامعه و شناسایی نیازهای آموزشی مردم، با بهره‌گیری از ظرفیت علمی خود در زمینه مرور آخرین شواهد علمی، اقدام به تهیه گزاره‌برگ‌های پاسخ به سوالات سلامت عمومی نموده است. هدف از تهیه این گزاره‌برگ‌ها ارتقا سطح سواد سلامت مردم و در نتیجه آن بهبود سلامت جامعه می‌باشد.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

محتوای الکترونیک گزاره برگ‌ها در وبسایت موسسه، به آدرس www.nihr.tums.ac.ir قابل دستیابی است. در صورت هرگونه ابهام و یا سوالات مرتبط با سلامتی با آدرس ایمیل **گروه پاسخ به سوالات سلامت عمومی** موسسه nihr-info@sina.tums.ac.ir در تماس باشید.